

กระทู้ถามที่ ๖๒๐ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน เรื่อง การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลให้กับนักเรียน
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

การกระจายอำนาจให้กับหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในระดับล่างจะสามารถช่วยแก้ไข
ปัญหาพัฒนาท้องถิ่นของตนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ประชาชนจะมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทมากยิ่งขึ้น
ส่งผลให้การปกครองประเทศมีความเข้มแข็งขึ้น แต่ปรากฏว่าการกระจายอำนาจไปอย่างรวดเร็วนี้ ไม่เป็นไป
ตามเจตนารมณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่สอดคล้องกับแนวโน้มที่จะได้รับการกระจายอำนาจ
เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ จึงควรที่จะจัดให้มีหลักสูตรการเรียนเรื่อง
องค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารส่วนตำบลในโรงเรียนเช่นเดียวกับที่สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ จัดทำขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๕๑ ซึ่งปรากฏว่าได้ผล
เป็นที่น่าพอใจ จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลจะสนับสนุนให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลของนักเรียน
และให้มีคณะกรรมการนักเรียนในรูปแบบของการบริหารเหมือนองค์การบริหารส่วนตำบลโดยมีคณะกรรมการ
บริหารเช่นเดียวกับสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด

๒. รัฐบาลมีแนวทางในการประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ปฏิบัติจริงในแต่ละ
พื้นที่กับ อบต. ของนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่ ถ้าไม่ เพราะเหตุใด ขอทราบ
รายละเอียด

๓. รัฐบาลมีนโยบายที่จะจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานของ
อบต. หรือไม่ ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

พรรคความหวังใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๖๒๐ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องการเลือกตั้ง
องค์การบริหารส่วนตำบลให้กับนักเรียน

ข้าพเจ้า พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องการเลือกตั้งองค์การบริหาร ส่วนตำบลให้กับนักเรียน ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในหมวด ๔ มาตรา ๒๗ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “ให้คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมือง ที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต...” และ “ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตร... ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” กับหมวด ๕ มาตรา ๓๕ ที่กำหนดว่า “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ... ไปยังคณะกรรมการและ สำนักงานศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” โดยได้กำหนดแนวดำเนินการเกี่ยวกับการสอดแทรกเนื้อหาเรื่อง “การพัฒนาสภาพตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล” เพื่อแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดที่มีสถานศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอน เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เยาวชนที่จะต้องปฏิบัติตนในการดำเนิน ชีวิตตามวิถีทางพัฒนาประชาธิปไตย อีกทั้งจะสามารถเผยแพร่ความรู้ไปยังบุคคลอื่นได้ด้วย ซึ่งสถานศึกษา ทุกแห่งได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กำหนดให้เรียนเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศไว้ ทุกระดับ ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนสอดแทรกเนื้อหาทั้งในลักษณะบูรณาการหัวข้อเรื่องดังกล่าว และสอนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดไว้โดยตรง โดยให้สถานศึกษาพิจารณาจัดตามแนวดำเนินการต่อไปนี้

๑. ให้สถานศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนที่สอดแทรก เนื้อหาเกี่ยวกับ “การพัฒนาสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล” ในหลักสูตรประถมศึกษากลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและในหลักสูตรมัธยมศึกษากลุ่มวิชาสังคมศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามแนว ดำเนินการในการนำหลักสูตรไปใช้ กล่าวคือให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหาของกลุ่มประสบการณ์

และรายวิชาให้ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสภาพสังคมและความต้องการของท้องถิ่นได้ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงสามารถปรับเนื้อหาได้ตามความจำเป็นและตามสภาพข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไป

๒. ฝ่ายประชาสัมพันธ์หรือผู้รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวของสถานศึกษาควรจัดทำประกาศข่าวหรือจัดหาเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเผยแพร่ (ในส่วนกลางอาจขอข้อมูลได้จากกองราชการส่วนตำบล กระทรวงมหาดไทย ในส่วนภูมิภาคขอข้อมูลได้จากองค์การบริหารส่วนตำบล)

๓. ส่งเสริมให้มีการจัดนิทรรศการหรือป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

๔. เชิญวิทยากรในท้องถิ่นหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช ๒๕๓๗ มาให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ครู/นักเรียน ในสถานศึกษา

๕. ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนไปชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและชุมชน

อนึ่ง ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น หากครูผู้สอนมีโอกาสดอดแทรกเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเมื่อใดก็ให้ดำเนินการได้ทันทีและในการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น ให้สถานศึกษาพิจารณาจัดตามความเหมาะสมของวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน

สำหรับกิจกรรมคณะกรรมการนักเรียนนั้นเป็นกิจกรรมหนึ่งในหลายๆ กิจกรรมที่โรงเรียนสามารถจัดให้มีขึ้น เพื่อฝึกฝนนักเรียนให้เข้าใจระบบการทำงานแบบประชาธิปไตยโดยการปฏิบัติจริง ซึ่งอาจจัดได้หลากหลายรูปแบบ โรงเรียนสามารถกำหนดรูปแบบต่างๆ ใช้ตามความเหมาะสมและความพร้อมของโรงเรียนในแต่ละท้องถิ่น ตลอดจนสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งแต่ละรูปแบบแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในแง่ของการปฏิบัติ แต่หลักการทำงานของแต่ละรูปแบบจะยึดหลักการทำงานตามระบอบประชาธิปไตย อย่างไรก็ตามขณะนี้ผู้เกี่ยวข้องกำลังดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลของนักเรียน ที่มีคณะกรรมการนักเรียนในรูปแบบของการบริหารเหมือนองค์การบริหารส่วนตำบล หากได้รับทราบรายงานผลการศึกษาวิจัยจะได้ดำเนินการเผยแพร่ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนต่อไป

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า การประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๗ (๕) องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา... และตามมาตรา ๔๓ องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น สามารถที่จะสนับสนุนและบริหารกิจการภายใต้กรอบระเบียบกฎหมายได้ องค์การบริหารส่วนตำบล จึงสามารถสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียนได้

และหลักสูตรการสอนในปัจจุบันมุ่งให้นักเรียนมีทักษะ มีประสบการณ์ตรง มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาชุมชน โรงเรียนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลจะสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะกำหนดกิจกรรมภายใต้เนื้อหาในหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องตามสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมดังกล่าว ซึ่งได้กล่าวรายละเอียดไว้ในข้อ ๑ แล้ว

ในส่วนกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา มีนโยบายสนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานของเทศบาล เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้นักเรียนได้มีโอกาสฟังคำบรรยายจากคณะผู้บริหารเทศบาล เช่น นายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรีฝ่ายการศึกษา ในโอกาสต่างๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งนักเรียนจะได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำงานของเทศบาล ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายกับการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล

นอกจากนี้ กำหนดให้โรงเรียนทุกแห่งจัดให้มีสภาหรือคณะกรรมการนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้วิธีการทำงานในรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตัวนักเรียนเอง